

JORD OG MYR

TIDSSKRIFT FOR
DET NORSKE JORD- OG MYRSELSKAP

12. årgang
1988

*Ansvarlig redaktør
adm. dir. Ole Lie*

H. Clausen A/S
Henrik Ibsensgt. 5 – Oslo 1

INNHOLD

Arealforvaltning krever innsikt	64
Blyforurensning av myrer på Sørlandet	73
Det norske jord- og myrselskap, Regnskap 1987	137
Det norske jord- og myrselskap, Årsmelding 1987	113
Det norske jord- og myrselskap, Representantskapsmøte 1988	179
Det norske skogselskap 90 år	215
Diplom, Ny Jords	156, 210
Dobrzanski, professor Dr. Bohdan	35
Fôrdyrking i nordlige kystområder	24
Fortjenstmedalje i gull til Ole Lie, H.M. Kongens	153
Grasmark i fôrproduksjon og i annan ressurs- sammenheng, Varig	189
Handelsgjødsel og produktkvalitet	161
Hundreårsjubileum for en geomedisinsk oppdagelse – sammenheng mellom fosformangel og beinskjørhet	174
Jordanalyser – Gjødslingsplan	70
Jordforbedringsmidler, Biogassproduksjon av halm kan gi	187
Jordforgiftning fra kullgruver på Svalbard	203
Kulturlandskapet fra 1940 til 1985, Forandringer i	46
Landbruket mot år 2000	85
Lé i tun og hage	44
Medlemmer og andre forbindelser, Til selskapets	215
Miljøvernstrategi, Tanker omkring en ny	58
Myrforsøksstasjonen på Mære 80 år	168
Naturforvaltning og miljø som politiske problemer	100
Natur- og kulturturisme i kystområdene	42
Norsk forening for jordforskning, referat	112
Smølamyra – held vi balansen, Planteproduksjon på	37
Steinmjøl-overskuddsprodukt med mulighet for plantevekst	18
Trøndelag Myrselskap, Årsmelding 1987	182
Trøndelag Myrselskap, Årsmøte 1988	186
Tungmetaller til havre	1
Vérdata i forskning og praktisk landbruk, Bruk av	54
Volumvekt og humusinnhold i lufttørr, siktet dyrka jord, Sammenhengen mellom	78
Einar Wold, ass.direktør 60 år	155

FORFATTERFORTEGNELSE

Bærug, Ragnar, f.amanuensis	161
Celius, Rolf, forsker	168
Karlsen, Åsbjørn Kåre, forsker	189
Kristoffersen, Ingar, underdirektør	64
Lie, Ole, adm.direktør	70, 113, 137, 155, 156, 210, 215
Larsen, Arild, forsker	24
Lunde, Synnøve	46
Låg, Jul, professor dr. agr.	35, 100, 174, 203
Martinsen, Arnold Kyrre, cand. agr.	187
Nilssen, Tor, landskapsarkitekt	44
Njøs, Arnor, professor	85
Nøvik, Inge Olav, sekretær	182, 186
Olsen, Ole Bernt, direktør	37
Rohde, Torfinn, naturverninspektør	58
Røhr, Kristian, avd.leder	112
Skjelvåg, Arne Oddvar, professor	54
Sorteberg, Asbjørn, professor	1
Steinnes, Eiliv, professor	73
Sæther, Bjørn, naturvernkonsulent	42
Vigerust, Einar, forsker	18
Wold, Einar, ass.direktør	153
Øien, Asbjørn, forsøksleder	78, 179

Tungmetaller til havre

I. Avlinger

Heavy metals to oats

I. Crop yields

Av professor Asbjørn Sorteberg

Innledning

I to tidligere publikasjoner er resultatene av de første år fra to karforsøk med tilsetning av tungmetaller til havre (F.73 og F.74) til og med 1976 beskrevet (Sorteberg 1974, 1978). Forsøkene ble avsluttet i 1983. For å få et noenlunde bilde av hva tidsfaktoren har betydning i disse

langvarige forsøkene, har en funnet det hensiktsmessig også å ta med resultatene fra de første årene.

F.73 som startet i 1973, hadde tre serier for jord, med følgende karaktertrekk av jorda ved starten:

Jord-serie	pH	Org. stoff, %	Kation-bytkap., m.e./100 g	Base-metn., %	Kornstørrelsesfordeling, %			
					2-0,2 mm	0,2-0,02 mm	0,02-0,002 mm	<0,002 mm
I. Leirjord	5,0	7,9	22,4	5,6	3	10	41	38
V. Torvjord	3,7	99,1	108,7	4,8				
VI. Sandjord	5,0	2,9	7,4	3,5	78	11	4	4

Mineraljordene var tidligere dyrket, mens torvjorda var tatt fra ei udyrket kvitmoosemyr.

Ved starten ble de ulike jordserier tilført disse mengder CaCO_3 pr. kar a 5 liter, i det videre benevnt for liten kalkmengde (A) og stor kalkmengde (B):

Serie	I A:	5,0 g
Serie	V A:	12,5 g
Serie	VI A:	0 g
Serie	I B:	25 g ¹⁾
Serie	V B:	25 g ¹⁾
Serie	VI B:	12,5 g ¹⁾

Hver jordserie og hvert kalkledd ble separat tilført tungmetallene kadmium (Cd), nikkel (Ni), kvikksølv (Hg), bly (Pb) og kobolt (Co) i mengder på henholdsvis 50 og 250 mg metall pr. kar²⁾, til sammenligning med ledd *uten* metall. Alle metaller ble tilført som klorid.

På det tidspunktet dette forsøket startet, var en noe usikker på hvilke meng-

¹⁾ Svarer pr. dekar til: 5 g = 200 kg, 12,5 g = 500 kg, 25 g = 1.000 kg.

²⁾ Svarer pr. dekar til henholdsvis 2 kg og 10 kg.